

**ПРО МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНОГО БАНКУ
РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
ДЕРЖАВ СВІТУ**

Проблема залучення іноземного капіталу (інвестицій) в економіку є однією з найбільш важливих і актуальних для усіх країн світу. У першу чергу у зв'язку з тим, що притік інвестицій сьогодні забезпечує економічне зростання у майбутньому. Потреба в залученні інвестування продиктована недосконалістю механізмів державного перерозподілу ресурсів (державних інвестицій, дотацій, держзамовлень), в результаті чого коштів бюджету не вистачає на підтримку усіх суб'єктів економічної діяльності. Тому одним із головних обов'язків держави є налагодження інвестиційного клімату національної економіки.

Аналіз світового досвіду підтверджує, що іноземні інвестиції допомагають вирішенню проблеми нестачі власних грошей як джерела фінансування. При їх ефективному використанні країна може не тільки компенсувати нестачу внутрішніх інвестиційних ресурсів, а ще й підвищити ефективність виробництва та конкурентоспроможності вітчизняної продукції завдяки введенню новітніх технологій та аналізу прогресивного досвіду управління інших країн світу. До того ж саме залучення іноземних інвестицій виводить країну на світові ринки, налагоджує зв'язки зі світовою економікою та допомагає вийти із кризи.

Метою доповіді є аналіз механізму впливу Міжнародного банку реконструкції та розвитку (надалі — МБРР) на залучення іноземних інвестицій, визначення існуючих проблем іноземного інвестування та пошук можливих шляхів їх вирішення.

МБРР — спеціалізована установа ООН, міждержавний інвестиційний інститут, заснований одночасно із Міжнародним валютним фондом (надалі — МВФ) відповідно до рішень Міжнародної валютно-фінансової конференції в Бреттон-Вудсі в 1944 р. Угода про МБРР, що є одночасно і його уставом, офіційно набули чинності в 1945 р., але банк почав функціонувати з 1946 р. Місцезнаходження МБРР — Вашингтон.

МБРР — основна кредитна установа Світового банку. Вона є найбільшим кредитором проектів розвитку в країнах, що розвиваються, із середнім рівнем доходів на душу населення. Країни, що подають заявку на вступ у МБРР, повинні спочатку стати членами МВФ. Всі позики банку надаються під гарантії урядів країн-членів. Позики виділяються під процентну ставку, що змінюється кожні 6 місяців. Позики надаються, як правило, на 15-20 років з відстрочкою платежів по основній сумі позики від трьох до п'яти років.

Хоча членами МБРР є 185 країн, чільну позицію посідають країни сімки: США, Японія, Великобританія, ФРН, Франція, Канада й Італія. Кожен із членів банку здійснює операції з банком тільки через власні міністерство фінансів, головний банк, стабілізаційний фонд та інші аналогічні бюджетно-кредитні установи. Відповідно так само банк здійснює відношення зі своїми членами тільки через ці установи [1].

МБРР є значним позичальником на світовому фінансовому ринку. Він випускає облігації під 7 % щорічних, що дуже вигідно приватним інвесторам. Їх інтерес підігрується ще й тим, що банк дає гарантії під ці облігації. Крім того, також приватні банки й інші кредитні інститути вкладають свої капітали в облігації МБРР.

Основне призначення кредитів — стимулювання розвитку приватного сектору в країнах-членах. Крім підприємств приватного сектору банк став кредитувати й державні підприємства, але під гарантії уряду. Банк кредитує й галузі, куди приватний капітал йде неохоче через їх високу капіталоемкість або низьку рентабельність (енергетика, транспорт, сільське господарство).

Надання кредитів Світовим банком має демонстраційний ефект: його авторитет стимулює приватних інвесторів та інші банки спрямовувати капітали в країни, що одержали кредити від МБРР. У результаті чого інші банки та приватні інвестори продовжують інвестувати в країни.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій» Кабінету Міністрів України надані по-

вноваження вирішувати всі питання, що стосуються вступу України до МВФ, МБРР, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій шляхом приєднання до їх угод, Конвенції про створення Агентства з поправками та прийняття строків і умов, визначених у резолюціях відповідних рад директорів про членство України у зазначених організаціях [2].

На завершення бажаємо наголосити, що основним джерелом фінансування економіки держав світу є іноземні інвестиції. МБРР — основний кредитор проектів розвитку в країнах, що розвиваються. Своїм авторитетом, наданням позик приватним інвесторам та банкам під дуже вигідний процент і гарантіями по випуску облігацій він спричиняє дуже сильний вплив на весь валютно-кредитний ринок, стимулюючи приватних інвесторів та інші банки спрямовувати капітали в країни, що розвиваються.

Література

1. Угода Міжнародного банку реконструкції та розвитку від 1 січня 1945 року [Електронний ресурс] : (із поправкою до статей Угоди від 30 січня 2009 року). — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996_028 — Назва з екрана.
2. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій: Закон України від 3 червня 1992 року [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2402-12T> — Назва з екрана.